

ผนวก จ
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 1/2545

○ คำสั่ง

(ต. 21)

คำร้องที่ 149/2544

คำสั่งที่ 1/2545

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ 2 เดือน มกราคม พุทธศักราช 2545

ระหว่าง	{	พระภิกษุพันธ์ รัตนา	ผู้ฟ้องคดี
		เจ้าอาวาสวัดสะอาน พระภิกษุเกื้อกูล ชุตินมโม	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ 2592/2544 หมายเลขแดงที่ 560/2544 ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง) ความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพระภิกษุ วัดสะอาน ตำบล ห้วยเหนือ อำเภออุทัย จังหวัดศรีสะเกษ ถูกผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าอาวาส ใช้อำนาจในฐานะเจ้าพนักงาน ปกครองคณะสงฆ์ตามกฎหมายตราห้ามผู้ฟ้องคดีปฏิบัติกิจทางศาสนาที่เกี่ยวกับฆราวาสโดยไม่ให้เหตุผลและไม่ระบุความผิดเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำมิชอบด้วยกฎหมาย และได้เคยร้องเรียนไปที่เจ้าคณะตำบลห้วยเหนือเพื่อขอความเป็นธรรมแล้ว แต่ไม่ได้รับความสนใจและไม่สั่งการ จึงขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งปลดผู้ถูกฟ้องคดีออกจากตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดสะอาน และให้จ่ายค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน 30,000 บาท

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นเรื่องที่ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ในฐานะพระสังฆาธิการสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสงฆ์ การใช้อำนาจปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการดำเนินกิจการขององค์การทางศาสนาอันมิใช่การปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง แม้ผู้ฟ้องคดีจะเห็นว่าเป็นการสั่งการโดยมิชอบ กรณียังไม่ถือได้ว่าเป็นการกระทำทางปกครองที่ศาลปกครองมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำดังกล่าวได้ คดีจึงไม่อยู่ในเขตอำนาจการพิจารณาของศาลปกครอง จึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2544 ไม่รับคดีนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2544 อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเจ้าของาวาสมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานปกครองคณะสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 มีอำนาจลงโทษพระภิกษุสามเณรที่กระทำผิดพระธรรมวินัยกฎระเบียบ ข้อบังคับของกฎหมายมหาเถรสมาคม เมื่อมีข้อพิพาทกันจะต้องให้ไปฟ้องร้องกันที่ใด จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้ศาลปกครองชั้นต้นรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาต่อไปด้วย

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา 15 ตรี มาตรา 15 จัตวาและมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้คณะสงฆ์อยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม มหาเถรสมาคมมีอำนาจหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และจะตรากฎหมายมหาเถรสมาคมเพื่อจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์และกำหนดโทษหรือวิธีการลงโทษทางปกครองสำหรับพระภิกษุและสามเณรที่ประพฤติให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและการปกครองคณะสงฆ์ก็ได้ เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติกิจการทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับฆราวาสโดยไม่ให้เหตุผลและระบุความผิดเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และได้ร้องเรียนไปยังเจ้าคณะตำบลห้วยเหนือแล้ว แต่ไม่ได้รับความสนใจและไม่สั่งการ จึงเป็นเรื่องที่ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ในฐานะพระสังฆาธิการสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสงฆ์ อันเป็นการใช้อำนาจทางการปกครองคณะสงฆ์และเป็นคำสั่งในกิจการปกครองของคณะสงฆ์ ซึ่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการปกครองคณะสงฆ์ ด้านการดำเนินกิจการขององค์การทางศาสนาที่มีการวางแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมทางการปกครองไว้เป็นระบบต่างหากแล้ว กรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องนี้จึงมิใช่ข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการใช้อำนาจบริหารที่ศาลปกครองจะมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผล

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

นายดำริ วัฒนสิงหะ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายปรีชา พานิชวงศ์

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

พลเอก นิยม คันสนาคม

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด